

den offentlige forsknings resultater og resultaterne på forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, stilles til rådighed for erhvervet, eventuelt derved, at patentering ikke finder sted, men resultaterne offentliggøres til almindeligt brug. Ved åbning af muligheden for patentering på dette område gives der en opfordring til at også større enkeltvirksomheder foretager en forskning. Som det fremgår af betænkningen, er det netop et af formålene med ophævelse af undtagelsesbestemmelserne, at forskningen på disse områder fremmes.

Landbrugsrådet har endvidere henstillet, at der optages en helt ny undtagelsesbestemmelse, idet man ønsker, at fodermidler og disses fremstilling undrages patentbeskyttelsen. Man anfører, at husdyrbrugsforskningen gennemføres som fællesforskning ved samarbejde mellem landbruget og staten med deraf følgende offentlighed for de opnåede resultater, og at den foreliggende patentmulighed på dette område medvirker til en uønsket fordyrelse af produktionsomkostningerne i husdyrbruget.

Af de forannævnte grunde har man ej heller på dette område ment at kunne fremsætte forslag i overensstemmelse med landbrugets ønske.

En undtagelse for fodermidler findes ikke i nogen af de nordiske lande, og en undtagelse for så vidt angår fremgangsmåder til fremstilling af næringsmidler findes alene i den gældende danske lov, men så vidt vides ikke i nogen anden patentlovgivning. Det er af afgørende betydning for gennemførelsen af en fællesnordisk administration, at reglerne for patenterbarhed er ens i de nordiske lande. For i videst muligt omfang har været gældende dansk landbrug og dansk levnedsmiddelindustri har man i overgangsbestemmelserne, jfr. disses punkt 1, optaget en bestemmelse, hvorefter foruden lægemidler også næringsmidler først efter en overgangsperiode underkastes patentering. En videregående hensyntagen til de fra landbruget fremsatte ønsker vil imidlertid umuliggøre det nordiske samarbejde.

De internationale tendenser går i retning af at ophæve de undtagelser fra patenterbarhed, som tidligere i vidt omfang har været gældende med hensyn til kemiske forbindelser, lægemidler, næringsmidler m. v. I det inden for fællesmarkedet udarbejdede udkast findes ingen sådanne undtagelser, og de findes i princippet ej heller i den af Europarådet udarbejdede konvention, hvilken sidste dog har åbnet mulighed for en midlertidig undtagelse for så vidt angår lægemidler og næringsmidler svarende til den i forslaget angivne.

Forslaget indebærer således, at patent skal kunne meddeles på kemiske forbindelser, og efter en overgangstid lægemidler og næringsmidler. Som det

fremgår af betænkningen har komiteerne indgående diskuteret spørgsmålet om, hvilken principiel rækkevidde der bør tillægges patenter på sådanne produkter. Spørgsmålet har været genstand for delte meninger, men i den endelige betænkning har komiteernes flertal foreslået, at patent på dette område skulle beskytte det nye stof for enhver tænkelig anvendelse, d. v. s. medføre en såkaldt ubegrænset produktbeskyttelse. Et medlem har dog dissenteret til fordel for en beskyttelse alene for det eller de anvendelsesområder, der er angivet i patentsøgningen. Den sidstnævnte opfattelse har fået støtte i nogle af de om forslaget modtagne udtalelser, bl. a. fra Industrirådet.

Under drøftelserne mellem de nordiske departementer og ministerier har spørgsmålet på ny været til behandling, og man har bl. a. under hensyn til kritikken fra industriside ikke ment at kunne tilslutte sig den af komiteernes flertal hævdede opfattelse.

De 4 nordiske regeringer er herefter enige om, at forslagets almindelige patenterbarhedsvilkår fører til, at patent på en kemisk forbindelse alene kan gælde inden for de områder, som opfinderen selv har angivet i patentkravene og andre områder, som af fagmanden må anses nærliggende i forhold til disse. Det er altså ikke udelukket, at en anden kan påvise nye anvendelsesområder og få et selvstændigt patent på anvendelsen af den pågældende kemiske forbindelse inden for disse. Ved bestemmelsen af grænserne for, hvilke anvendelsesområder der kan anses for dækket af patentet, bør der imidlertid ikke anlægges alt for snævre synspunkter, men man bør give den, som har opfundet stoffet og påvist dets praktiske nytte, en rimelig margin. Endvidere vil den omstændighed, at det nye stof indtager en central placering ved bedømmelsen af opfindelsen, medføre, at der i ét patent bør kunne angives flere forskellige anvendelsesområder for det nye stof.

Dette spørgsmål får en særlig karakter, hvor opfindelsen angår et nyt lægemiddel. Her vil forholdet ofte være det, at der for det nye stof er konstateret en terapeutisk virkning, som er patentbegrundende, uden at man har kendskab til, hvorfor en sådan virkning opstår, og hvilke egenskaber ved stoffet der betinger virkningen. Det vil derfor, når andre konstaterer, at stoffet tillige har en anden terapeutisk virkning end den i patentbeskrivelsen nævnte, være usikkert, om der ikke i virkeligheden er tale om samme biologiske virkning. For lægemidler synes det derfor i særlig grad berettiget at strække patenteringen vidt, men også her vil påvisningen af en ny biologisk virkning kunne udvise en sådan opfindeshøjde i forhold til, hvad man selv med god